

Halt teg til skúlan

HETTA er tann tíðin, tá næmingar á mongu skúlum kring landið hava endað próvtøkurnar og fingið prógvini handað — ein avgerandi og gleðilig løta í lívinum. Hesar seinastu dagarnar hava tí eisini verið nógvar samkomur við teir ymsu skúlarnar kring landið. Umframt at frøast og fegnast um lokna útbúgving, so er ikki óvanligt, at tað við slíkar samkomur eisini fella nøkur álvarsom orð — og oftani eru hesi høg og áttíðingarnar til landsins stýri og myndugleikar. Pisufundurin í viðarlundini í Havn var ikki sørt merktur av hesum.

Í blaðnum í gjár endurgóvu vit brot úr røðu, sum stjórni á Føroya Maskinskúla helt fyri sínum næmingum, ið fingið prógv í farnu viku. Í røðu síni nam stjórni eisini við nógva umrøddu ætlanina at byggja nýggj

an maskinskúla. Hvat vit enn halda um tørvin á einum nýggjum maskinskúla og hvussu vit eiga at prioritera í hesum tørfu tíðum, so halda vit tað vera fullkomiliga burturvið, tá sami skúlastjóri tengir spurningin um broytingarnar í rúsdrekkaalógini upp í málið um bygging av nýggjum maskinskúla.

Í »fagnaðarrøðu« síni sigur maskinskúlastjórni m.a.: »Var áhugin fyri skúlanum líka stórur sum at fáa brennivínssøluna og skonkingarloyvi í lag, so hevði mangt verið óðrvísi hjá okkum«. Hetta vóru orðini. Nú er tað einki loyndarmál, at vit hoyra til tey mongu, sum fegnast stórlega um broytingarnar, sum landsstýrið hevur fingið íggjøgnum í rúsdrekkaalógini. Men hvat hevur hetta málið við skúlaskap at gera, harra skúlastjóri! Hevði tað ikki sørt seg betur hjá einum skúlastjóra, sum vil tala sæk skúlans, sakliga at viðgjørt spurningin um tørvin á skúla uttan at blanda rúsdrekka málið upp!

LANDSSTÝRIÐ eigur stóra tøkk fyri, at tað hevur megnað at broyta ta sera ótíðarhóskandi og ómynduggerandi rúsdrekkaalógina. Landsstýriskvinna javnaðarfloksins hevur við nýggju skipanini framt tað, sum eingin annar hevur verið førur fyri undan henni. Saman við góðum kreftum á tingi eydnaðist tað henni at seta hol á eina meira enn 85 ára gamla og avlaðaða skipan, har hvør føroyingur var ómynduggjærdur. So kann stjórni á Maskinskúlanum siga hvat hann vil. Vit og stórir partur av Føroya fólki tekur fult og heilt undir við tí broyting, sum nú er framt.

AT tað hevur eydnast at fremja umrøddu broytingar eigur ikki at liggja landsstýrinum til last, tvørturímóti. At stjórni á Føroya Maskinskúla hevur eina aðra meining um hetta málið, skal hann sjálvandi hava loyvi til. Men at blanda hetta málið upp í ónógva sína við skúlapolitikk landsstýrisins, er fullkomiliga við síðuna av. Slík tala tænar so ikki

teirri sæk, sum ein annars skuldi trúð maskinskúlastjórni gekk heil hjartaður inn fyri.

VIT skulu ikki gera av, hvat er góð og vánalig tala, tá prógv verða handað við skúlarnar. Men vit halda tað ikki vera rætt av skúlastjóra at blanda spurningin um útskonking saman við skúlabygging her á landi. Hesir hava einki við hvønn annan at gera. Viðgerð landsstýrisins av maskinskúlamálinum hevur ongantíð og fer heldur ikki at hava nakað sum helst við broytingarnar í rúsdrekkaalógini at gera. Tí átti maskinskúlastjórni at hildið seg til málið og ikki á sera niðurstandi hátt at tengt viðgerðina av rúsdrekkaalóginum upp í skúlabygging. Handa tala var honum til lítlan sóma og málinum enn minni. Hon var rætt og slætt óndsinnað og skomm fyri sama skúla. Heldur enn at blanda sínar persónlig agressiónir móti eini broyttari rúsdrekkaalóg, átti skúlastjórni at hildið seg til sakina og tosa sæk skúlans.

Suðuroyar Sjúkrahús verður ikki gísli

Í sambandi við tær spurningar, sum eru fráboðaðar á øllum sjúkrahúsum í Føroyum, ikki bara í Tórshavn, sum tað tykist at verða ført fram. Orsakað av hesum hevur veruligur illskapur tikið seg upp, í Tórshavn var stór mótmælisgongd, ein rættur, sum vit enn eiga, men eitt sum ein ongantíð eigur at gloyma er, at ein vinnur einki við at vera framtíðandi og ágangandi, ein hevur heldur ongan rætt til at koma við tilmælum ella uppskotum um avtoftan av útjaðarasjúkrahúsum fyri at bota um sína egnu støðu. Tí hava ongan rætt at seta uppskot um avtoftan av Suðuroyar Sjúkrahúsi, ella um at steðga tí útbygging, sum fer fram her. Tað kann ikki verða talan um slíkt.

Tað verða eisini spurningar framdar í Suðuroy, tó ikki so stórar sum í Tórshavn, og tað er greitt, tí Landsjúkrahúsið er væl størri enn hini. Og tað eigur eisini at verða tikið við, at tað í mong ár bert hevur verið ein lækni við

Suðuroyar Sjúkrahús, meðan tað eru væl meira enn fimti við Landsjúkrahúsið.

Men tað av Sambandsflokkinum í Dimmalætting nr. 73 fyri 27. juni 1992 verður sagt, at sjálvandi skulu øll sjúkrahúsin verða verandi, men tað einasta rætt er at Landsjúkrahúsið verður útbyggt, tó soleiðis, at hini, tað vil siga Norðuroyggiar og Suðuroyar Sjúkrahús, skulu avtoftast, tey skulu taka sær av tí smáa, sambært Dimmalætting, tað vil siga sambært somu grein, at sjúklingar í útjaðaraekinum, teir hava minni týðning. Hetta fær meg at óttast fyri, at hesi sjúkrahús skulu avtoftast, skulu bera vera lasarett, tað hevur eftir sambandsins meting ongan týðning, at tað búgva seks túsund fólk í Suðuroy og nakað tað sama í Norðuroyggi. Tey eru sambært greinini í Dimmalætting ikki so týðningarmikil.

Tá tað í somu grein verður gjørt ein sammeting av Skála Skipasmiðju

og sjúkrahúsútbyggingini í Suðuroy, tá er ein komin á eitt so lágt støði, eitt støði, sum eg hóast alt ikki vildi hildið at í hvussu so er teir suðuroyingar, sum eru viðhaldsfólk hjá Sambandsflokkinum, ikki vildu verið skrásett á.

Tað er bert Sambandsflokkurin, sum kann koma við slíkum.

Tá tað verður sagt, at vit hava brúkt sjúkrahúsverkið sum valagn, so er tað ikki beint, vit hava ført fram, at suðuroyingar skulu hava somu læknaligu og sjúkrahús mogleikar sum hini, og tað standa við fast við. Vit hava ikki brúkt sjúkrahúsverkið sum gísli, at Sambandsflokkin og onnur gera tað, tað er harmiligt, sum týðuliga kom fram undir kravgonguni í Tórshavn.

At rógva fram undir at gera útjaðarasjúkrahúsin til sekunder, sum kom fram har, tað verður av onum.

Fyri at troysta Sambandsflokkin, so skal sigast, at sjúkrahúsverkið er

eingin marra fyri Javnaðarflokkinn, men eitt álvarsmál, sum skal loysast. Tað verður ikki loyst við skuldsetingum og beinleiðis ósannferum so sum hesum: »Tað kundu verið spardar 5 milliónir til brúk á Landssjúkrahúsinum, um ikki sjúkrahússtýrið í Suðuroy hevði keypt húsin hjá Signar Dam.« Hetta er ikki beint, vit haa ikki keypt húsin, og vit keypa tey ikki, tey eru heldur ikki til sølu.

Tá tað kemur til at flyta sjúklingar, so er tað líka langt úr Suðuroy til Tórshavn, sum úr Tórshavn til Suðuroy. Við teimum trupulleikum, sum eru á vegnum.

Lat meg enda við at siga, at útjaðarasjúkrahúsin verða ikki sekunder, verða ikki lasarett. Landssjúkrahúsið verður heldur ikki spart so, at tað ikki kann gera skyldur sínar. Tað, sum er farið skeivt fram har, er at leiðslan ikki hevur havt fleiri kunnandi fundir við tey avvarðandi starvsfólkini, og ikki hevur tikið tey við í teimum ætlanum,

sum skulu fara fram.

Tað er min sannfering, at vit kunnu finna góðkendar loysnir, uttan at tað er neyðugt at hoyra danskar røddir av mótmælisfundinum, sum mæla til avtoftan av Suðuroyar Sjúkrahúsi.

Tað verður so av onum.

Tey, sum tala um avtoftan av Suðuroyar Sjúkrahúsi, skuldu roynt at verið í tí støðu, sum 6 túsund suðuroyingar eru í, tá ikki siglandi ella flúgvandi er um Suður-

oyar fjørð, og ein sjúklingur hevur bráðfeingis hjálp fyri neyðini. Og tá vit nú enn einaferð hava konstaterað, at »Sjúkrahúsverk Føroya« er ein hvørvisjón fyri tey, sum búgva í útjaðarunum av Føroyum, er útbyggingin av Suðuroyar Sjúkrahúsi alneyðug.

Men loysn á øllum sjúkrahúsverkinum má eisini fáast í rættlag og tað eiga allir politiskir flokkar at taka saman um.

Sverre Midjord